HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C. İstanbul Süleymaniye Kütüphanesi
1923

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No 3460
Eski Kayıt No

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

حمد لله شغل نظمه راغب اولدم بر زمان
كون بكون ايتدی ترقی قلبده انك لذتی

هر نه كلو نظم اولنديسه انی جمع ايليسم
تا كه اكا مجری نوعا محمد امتی

علم اخلاق بحث غايت ندرت اوزره ايدی
واقع اولمقله هواجنك وجدالك كثرتی

بر هوس دوشدی حقيره قالمدی هيچ طاقتم
تا بلنما دكجه باری انك اجمالیتی

ليك تقويدن بر بحث ايلمك اولدی اهم

اول اجلدن

اول اجلدن دكله تقوادن نه حقك نعمتی
فهم ايدن كاملره حصر ايتدی مولی عزتی

اهل وجدان ديندی اعلا اوسط ادنی باعتبار
اولميه مكروه كبائر داخل حقه شركتی

ايليه دعوای تقوی ليكه اوله بی خبر
اولدر دعواده كاذب جاهل هم نكبتی

بس سكز اعضايه مخصوص اوله يا خود جمليه
منكره جون ويردی قدرت خيره صرف ايت فرصتی

قلب ۱ اذن ۲ عين ۳ بطن ۴ فرج ۵ رجل ۶ يد ۷ لسان ۸
جملهسی ۹ طقوزدر اما قلبه ايله همتی

نافذ القال بر ملك مجبوث اوله اعضا خدمتی
انی اصلاح ايلمك غيره يتيرر عصمتی

تخليه‌يله تحليه در انی اصلاح ايلمك

حق تعالی مدح ايدر تقوينك اهلنی فضلله

شجاعت
وهي ملكة بها يقدم على امور ينبغي ان يقدم عليها

عفت
وهي ملكة بها باشر المشتهيات على وفق الشرع والمروءة

حكمت
وهي ملكة للنفس تدرك بها الصواب من الخطاء

حق تعالى جمله‌یه احسان ایدر بو دقیقی
ایسلرسكم كم ایو اولماغه اتمه هیچ كمان
علتی شرعك وجودی عاقلك تجربه‌سی
سوء خلق مبناسی الدی حسن خلقك اولدی اوج
نظمنه سعی ایله سید كل كجرمكه رخصتی
حكمت عفت شجاعت حسن خلقك منشئی
سوئه مبنادر بلادتله تهور جبنتی
جربزه دخی جبن هم بشنجیسی خمود
ویرن التنجیسی انسانه شرهدر ذلتی
قورتلام دیرسك اگر مبناء سودن ای كیشی
عقله خدمت ایده كور كل غضبله شهوتی
جهل غفلتله عقل مغلوب اولورسه بونلره
غالبا خوف اوزره اولكم بوله من سن جنتی

بلادت
وهي ملكة بها يقصر صاحبها عن ادراك الخير والشر

تهور
وهي ملكة بها يقدم على امور لا ينبغي ان يقدم عليها

جربزه
وهي ملكة ادراك تدعو الى اطلاع ما لا يمكن ادراكه كالمتشابهات وبحث القدر او تصدر بها افعال بتضرر الغير بها

جبن
وهو هيئة راسخة بها يحجم عن مباشرة ما ينبغي

خمود
وهو ملكة بها يقصر عن استيفاء ما ينبغي من المشتهيات

شره
وهو ملكة بها يتناول المشتهيات مطلقا

مطلقا

عقل
وهو قوة الادراك

غضب
وهو حركة للنفس دفعا للمنافي

شهوت
وهو حركة النفس طلبا للملايم

مطلقا اطراف اوساط اوله مخلوط بونلره
فاسد باطلدر كل حقه دونندر وجهتی
كر علاجی جمله‌گا اتاندر دیرسك كیشی
غایتن تفتیش تأمل ایله ترجه رجعتی
جمله اخلاق نظما ولمنق اوزره تفصیل محال
شغل ما لا یعنی وار درهمه عصیان وفرقتی
سوء خلقك امهاتی دیمدی جونكم ایله ترك
كفر بخل اسراف ریا كبر حسدله بدعتی
تجسسه كفر و بدعت كبر ریادن بر كیشی
قورتله جمله خبائثدن بوله هم دولتی
دیو تحقیق ایلدی صاحب طریقت بركوی
رحمة الله علیه بلدی بیزه رحمتی
بس بو دردندن لازم اولدی جملیه اتمك فرار

سبب اودن بیدی بو معنا نوع
اوج الیدر حکمی بونی بلمینه
مولی عجب نیجه ایدر حکمی

سیدی نفسك اهمدر کله ایله نفرتی

فی بیان الکفر

مؤمن اولمق شان ایکن انده اولمایه ایمان
کفر محض اولمدر دنلدی صقله دینك هر زمان

کفرلك انواعینی اوچدر دیدلر هب فی المثال
جهل حکمی هم عنادی دیدی جمله اهل حال

کفر جهلیه سبب اولمایه عالم مجلسی
حاجت اتمایه تأمل اتمکه هم مجلسی

اوچدر کفر عنادیه سبب نتمك کرك
خوف ذم حب ریاست کبری ترك اتمك کرك

کفر حکمیه سبب اون اوچ دیدیلر سرمدا
قصد اظهار ظن انتله بلاغت فی الملا دا

حاضرین کولدرب تطییب مجلس ایلمك
هزل

هزل هزئیله من حیله غرایب سویلمك
هم تضجر له غضب خفت شهدر فی الکلام

امردین قیلمق حکایات مرام
اوندبری واون ایکی حفظ اتمیه اعضا لسان

سویلر انجق بوجهانده اولور انده بی لسان
دیرسه بر اهل بصیرت دیو ویر درمانیمی

دیه لوم جانیله دکله دیتکك فرمانیمی
قبح کفردن کرمه دامه خوف ایت فاتن اشت

کلمدن غافل اجل هم اولمدن کل بر ایش ایت
قجسه بو کفرلك انواعندن اول فاسق کیشی

جمله طاعات نکاحی کیده یك اکله کیشی
هرنه بو غزلرسه یمز هم اولور جنت حرام

اولمسی لازم نماز قلمن اکا والسلام

صقلیه بو مهلکادن دائم بو امتی
صقلیه من مادامکه هر کس اتمدکجه همتی

فی بیان البدعة

بعده بدعتدر لطف ایله بلدیر بزلره
حق تعالی جمله‌یه رحمت ایده هم بزلره
بدعت اولدر ویرمیه اذن اکا فخر کائنات
هم صحابه تابعین کاملین کاملات
قلب عادتله عبادتدر محلی اکله بلک
غم دکل عادتده بدعت ماعدا اولمیه تک
قلبده اولان بدعت ایکی کفر اولور انک بری
بری اکبردر عفو اولمازسه زاد اولور بری
بدعت ثانی عبادتده بولینه فی المبنی
سیئه در حسن یوقدر واردینی ییقر بدنن
دیوسک

دیوسک بو بدعتک قاچدر مرادی وجددر
اتباع عجب تقلید لیکه قاچمق کوجددر
لیکه توفیق ایتسه مولی بر قولینه هر زمان
کندی قاچی غیری داخی قاچیر ویرمز امان

فی بیان الریاء

بعده بلدیر ریایی ایده لوم اندن حذر
غافل اولما بلمیان هم قاچمیان یولدن آزر
آخرت کاریله دنیا جمعن ایدرسک مراد
توبه ایت اولدلک مرائی حاصل اولور مایراد
صوتن الحاق ایلیه هم تبرده طوطاغنی
صومعه دال وله جوغلره هم بلا ولک یا غنی
کره الحایوغکی صفناسه اعلام ایلمک
اقتداء غیره نیت یوغیکن سوز سویلمک
قسمی بش ولدی ریانک ضبطنی ایدن مرام

غالب مغلوب مساوی محض غیری اعلام ۞

نفع دنیا خلقدن اوله اولدر کله دیا ۞

استنه خالقدن اول ولماز ریا اتمه ریا ۞

وارد اولدی استخاره دلخی استسقا ایشت ۞

بقله اربکه فالنه کل توبه ایت سنت ایشت ۞

بش محلی وار ریانک دیو تعدان ایدلر ۞

برجه برجه وجه تفصیل اوزره اعداد ایتدیلر ۞

لیکه هر بر بینی تفصیل ایلمک اولدی محال ۞

ضبطه مانع کوردیلر اندن دیشلمشدر محال ۞

بیری زی بدن اصحاب واقوال عمل ۞

اجری کل قوتدقوم خدادن نیجه بر طول امل ۞

غالب محض مساوی ایدر ابطال عمل ۞

چونکه نیتدر اساسی اولمدی اولمز عمل ۞

لیکه

لیکه مغلوب اوله اول نقص ایدر انجق اجرنی ۞

ناقصا قلدی عمل چون بوله نقصا اجرنی ۞

حب دنیادر مداری سیئی ایت احتراز ۞

لذتندن لحظه فکر ایت شدتن قلبکده یاز ۞

فی بیان الکبر

کبره ایت کوندرب ذم ایتدی خلاق جهان ۞

ذره سی مانع جنانه دیدی اول فخر جهان ۞

چونکه قرآنیله مذموم اولدی لازم سیدی ۞

ایده سن اسبابنی اندن علاماتن بیان ۞

تجددر دیرسه اکر اسباب کبری بر کشی ۞

علمله طاعت جمال قوت مال زمان ۞

اولدی التنجی بری نجیدا آخی اتباع نسب ۞

بی نسب کسنده بولوردن غافل اولمه بی کمان ۞

حمد لله اکلدق اسبابنی اولدی یدی ۞

اون ایکی داخی علامت دینیدر بتمالامان ∴
اقلا سومک قیامی ناس تعظیما لنفس ∴
ثانیا مشی تمامک خلقدن غیرک هر زمان ∘
عار ایده قربا جلوسدن غیر اثر اولمیه ∘
داخی معلول ایله مرضی لرله اولمایه مکان ∘
اوفتاعن جمله هم لبس دنیادن اجتنه ∘
کر فقیر ایدرسه دعوت زیرا اذ دد انله تان ∘
طوتونجی اولملوا ذمدکه اوله اول خسیس ∘
بیعه جمله عار ایدرسه اول ایدکبردن عیان ∘
کر تقدم اتسه اقرانی انجنوسه اوذبری ∘
اون ایکنجی عار ایده حقی قبولدن هر زمان ∘
یا الهی سیدک بو نظمی ایدرسک قبول ∘
صحتنده ویر امان ختم حالنده ایمان ∘

خدا حفظ

فی بیان اخلاق الذمیمه

خدا حفظ ایده لطفندن عموما جمله اخوانی ∘
دخی تخلیص ایده آفات تکبدن جنس انسانی ∘
بو عبد عاجز صاحب قصور اوزره دیدی سید ∘
ایده بو بر آتی اظهار اولورسه عون ربانی ∘
کفر دو بیری اتلک دخی هم جهل خوف ذم ∘
ریا کبر جزع امن تهور یاس رحمانی ∘

کفر هو عدم الایمان عمن من شانه ان یکون مؤمنا جهل هو عدم العلم عمن من شانه ان یکون عالما خوف ذم هو انقباض القلب کراهة ان یصیب الذم من الناس ریا هو ارادة نفع الدنیا بعمل الاخرة او دلیله او اعلامه احدا من الناس من غیر اکراه ملجئ الباعث علی نفسه کبر هو الاستراح والرکون الی

رؤية النفس فوق المتكبر عليه جزع وهو عدم تحمل
المحن والمصائب واظهارهما قولا او فعلا تضجر
امن هو الخلاص من عذابه وسخطه تهور هو ملكة
بها يقدم على امور لا ينبغي ان يقدم عليها يأس هو
تذكر فوات رحمته وفضله وقطع القلب من ذلك
حسد بخليله عجب اسراف قضا اوذره سخط اتمك
بريسي داخي جبن اولدي شماتت غدر جاناني
حسد هو ارادة زوال نعمته تعالى عن احد مما له فيه
صلاح ديني بغير ضرر في الآخرة وعدم وصولها
اليه وحبه من غير انكار له بخل هو ملكة امساك المال
حيث يجب بذله بحكم الشرع او المروة عجب وهو
استعظام العمل الصالح وذكر حصول شرفه بشيء دون
الله من النفس والناس اسراف ملكة بذل المال
حيث

حيث يجب امساكه بحكم الشرع او المروة سخط و
هو ذكر ما قضاه الله بانه اولى به واصلح له فيما لا
يتيقن صلاحه وفساده وتضجر بما قضاه جبن
هو هيئة راسخة بها يحجم عن مباشرة ما ينبغي شماتت
هو الفرح والسرور والضحك بما به من البلاء في الخصم
غدر وهو العهد والميثاق بلا ايذان
خيانت خلف وعد حرص سفهله سوء ظن اتمك
فظاظت غل غش فتنيله تكثير تمه طغيانب
خيانت وهو ان يكون على الحيلة في قوله وفعله خلف
وعد وهو ان يخالف وعده وعدم الوفاء بقوله حرص
وهو طلب تحصيل نعمة من نعم الدنيا باجتهاد وسعي كثير
سفه وهو ضعف العقل وخفته وسخافته وركاكته
سوء ظن وهو ان يظن احدا على فحش ومعصية بعلامة

قليلة فظاظة وهو كون القلب غلظة وشديدا غل
غش وهو عدم تمحيض النصح بأن لا يجتنب من اصابة
الشر من نفسه ولغيره فتنة وهو ايقاع النفس في الاضطراب
والاختلال والمحنة والبلاء بلا فائدة دينية
بطالة وقاحة تذلل حقد حب مال
طمع تعليق قلب اتمه سروره قومه شيطان
بطالة وهو ان يتكاسل في تحصيل شيء من الاشياء
وحفظه وقاحة وهو ان لا يستحيي من الله ورسوله
تذلل وهو اظهار الضعة اكثر من مرتبته شرعا وعرفا
حقد وهو ان يلتزم نفسه اشتغال الحقد والنفار
عنه والبغض وارادة الشر حب مال وهو ان يحب المال
لغرض الدنيا طمع وهو ارادة الحرام الملذ والشر المخاطر
تعليق قلب وهو ذكر بدلك عن شيء دون الله تعالى
هوايه

هوايه انس مخلوقه اكو اولوراسيك تتابع
صلف حفت نفاق اوزره اولانلر بوله نيرات
هوا وهو عدم فطم النفس عن المألوفات وحملها
على هواها في عموم الاوقات انس مخلوق وهو الاستيناس
بمتاع الدنيا صلف وهو تزكية النفس واظهار القوة
والقدرة على الامور الشاقة والاخبار عن الامور الغريبة
مع عدم المبالاة عن الكذب وعدم التصديق خفت
وهو ان يلتفت وينتظر لكل جاء وذاهب ومتحرك و
يريد استماع كل قول وان يكثر الكلام والاستفسار
عما لا يهمه والاستعجال فيه نفاق وهو عدم موافقة
الظاهر للباطن والقول للفعل ∴
∴ عناد جربز كفران نعمة مداهنة ∴
∴ تمرد بدعة تقليد شهرة اوله له جاه

عناد وهو ان يعلم حقيقة الشئ ولم يقبله مكابرة
جربزه وهو ملكة ادراك تدعو الى اطلاع ما لا يمكن
معرفته كالمتشابهات وبحث القدر او تصدد بها
افعال يتضرر الغير بها كفران نعمت وهو عدم تعظيم
المنعم على مقابلة نعمه مداهنه وهو الفتور والضعف
فى امر الدين كالسكوت عند مشاهدة المعاصى والمناهى
مع القدرة على التنبيه بلا ضرر بدعت وهو المحدث
بعد رسول الله صلى الله تعالى عليه وسلم واصحابه
مخالفا لما هو عليه واصحابه تقليد وهو الاقتداء
بالغير بمجرد حسن الظن من غير حجة وتحقيق شره
وهو ملكة بها يتناول المشتهيات مطلقا سواء كان
على وفق الشرع اولا

خمود بغض صالح حب جاه حب مدح اصرار
عداوت

عداوت حزن فى الدنيا بلادت ايدر نهرانى
15 خمود وهو ملكة بها يقصر عن استيفاء ما ينبغى من
المشتهيات بغض صالح وهو عدم صحبة العلماء والصلحاء
حب جاه وهو ان يحب رفعة فى قلوب الناس حب
مدح وهو ان يحب مدح الغير فى فعله وقوله اصرار
وهو دوام قصد المعاصى ولو صدرت
احيانا او مرة عداوت وهو ان يتخذ احدا خصما
اكثر من ثلثة ايام لغرض الدنيا حزن فى الدنيا وهو
الترجيع والتأسف على ما فات من النعم الدنيوية
بلادت وهو عدم تمييز الخير والشر والبدع من السنن

تشائم حب دنيا حب ظالم خوف فى الدنيا
عمل تسويف امل عاجلا كل ايله ايمان

تشائم وهو جعل الشئ علامة للشر حب دنيا وهو

ان يحب ذوق الدنيا وان يكثر السعي وتحصيلها
حب ظلمه وهو حب الفساق وعدم اظهار البغض
لهم خوف الدنيا وهو انقباض القلب كراهة ان
يصيب مكروه دنيوي تسويف عمل وهو تأخير التوبة
وسائر عمل الآخرة امل وهو ارادة الحيوة للوقت
المتراخي بالحكم اعني بلا استثناء ولا شرط صلاح عجله
وهو المعنى الراتب بالقلب الباعث على حصول المرام
بسرعة او على الاقدام على شيء باول خاطر دون تأمل

في بيان اخلاق الحميدة

سيئيله اولدي تمام اخلاق مذموم عموم
قلبله ضبط اولنسه اول تبديل ايدجوق صووقي
ثوب غفلت بونلري ستر ايلدي طولدي غموم
دفعه سعي ايده وكسر كمانده وادين غيرتي
ضيددر

ضيددر انلك بري ايمان حسن اعتقاد ٭
هم دخي اخلاص احسان تواضع بي عناد ٭
ايمان هو التصديق بالقلب بجميع ما جاء به محمد
عليه الصلوة والسلام والاقرار به عند عدم
المانع حقيقة او حكما فقط اعتقاد وسببه التمسك
بالسنة وما عليه الصحابة واجماع الامة وترك
الهوى والاعجاب مع النظر والاستدلال اخلاص
وهو تجريد قصد التقرب الى الله تعالى بالطاعة
عن نفع الدنيا والاعلام السابق احسان وهو ان
تعبد الله كانك تراه تواضع الضعة وهي الركون
الى الدونية النفس دون غيره ٭
٭ هم سخا ايثار حكمت شكر صبر ايت اعتقاد ٭
٭ ذكر منتله نصيحت دخي دين غيرتي ٭

سخا اعطاء ما ينبغي لمن ينبغي ايثار ان يكون مع الكف
عن حاجته حكمت وهي ملكة للنفس تدرك بها الصواب
من الخطاء شكر وهو تعظيم المنعم على مقابلة نعمه
على حد يمنعه عن جفاء المنعم صبر وهو حبس النفس
عن الجزع ذكر منت وهو ان تذكر انه بتوفيق الله
تعالى وانه الذي شرفه وعظم ثوابه وقدره نصيحت
وهي ارادة بقاء نعمة الله تعالى على احد مما له فيها
صلاح او حدوثها غيرت كراهة المعصية وما لا يحبه
الله تعالى ۝

• بر دخي غبطه تصوف له مروت له رضا •
• خوف حزن نيله فتوت بغض في الله رجا •

غبطه وهي في الاخرة ان لا تريد زوال النعمة ولكن
اردت لنفسك مثلها تصوف هو الخروج من كل
خلق

خلق دني والدخول في كل خلق سني مروت وهي رغبة
صادقة للنفس في الافادة بقدر ما يمكن رضا وهو
طيب النفس فيما يصيبه ويفوته مع عدم التغير
خوف وهو رعدة تحدث في القلب عن ظن مكروه
يناله حزن وهو حصر النفس عن النهوض في الطرف
والتوجع على الذنب الماضي فتوت وهي كف الاذى
بذل الندى والصفح عن العثرات وستر العورات
بغض في الله لكل عاص لعصيانه رجا وهو ابتهاج
القلب بمعرفة فضل الله تعالى واسترواحه في سعة
رحمته • حب في الله توكل له خمول استوا ۝
۝ يعني مدح ذم مدّدامتا اشبو درهم آلتي
حب في الله حب العلماء والصالحين في الله تعالى
توكل وهو ذكر قوام بنك من الله خمول هو

السقوط الذي لا شرف ولا شبهة استوا وهو عدم
التلذذ بتعريف المادح وعدم التألم بالتغيير ۝
اول مجاهد بيردر تحقيق حلم حسن ظن ۝
مجاهده وهي فطم النفس عن المألوفات وحملها على
خلاف هويها في عموم الاوقات تحقيق وهو النظر
بالاستدلال حلم وهي ملكة الطمأنينة عند محركات
الغضب حسن ظن لله تعالى وللمؤمنين زهد وهو
كراهة الدنيا وبرودتها على القلب رشد وهو قوة
العقل وبلوغه الى كماله شجاعت وهي ملكة بها يقدم
على امور ينبغي ان يقدم عليها رفق حسن الانقياد الى
ما يؤدي الى الجميل ۝

۝ ايكله همه انجاز وعديله وفاى عهد سن ۝
۝ بيو داخي فكر ايدوب ذكر ايله كدر ميتي ۝

انجاز

انجاز وعد وفاء عهد الوفاء ملازمة
طريق المواساة ومحافظة عهود الخلفاء ذكر ميت
همه دخي قصر امل تفويض تسليم حيا
كظم غيظ ايله امانت عفت صدق ذكا

قصر امل عدم ارادة الحيوة للوقت المتراخي بالحكم
تفويض وهو ارادة ان يحفظ الله تعالى عليك مصالحك
فيما لا تأمن فيه من الخطر تسليم هو الانقياد لامر الله
تعالى وترك الاعتراض فيما لا يلائم طبعه حيا وهو
انحصار النفس خوف ارتكاب القبائح كظم غيظ
امانت عفت وهي ملكة بها يباشر المشتهيات
صدق وهو في سبع ذكا سرعة اقتراح النتائج
خوف ذرك وارايسه كل اشنا ايله سكا
استقامتله تفكرله خشوعي توبحت

استقامت وهي الوفاء بالعهود كلها وملازمة العدل
والتوسط في كل الامور تفكر في نفسه هل هي متصفة
بمعصية فيتوب او متعرضة لها فيتحرز او لا فيشكر الله
على التوفيق خشوع وهو قيام القلب بين يدي الحق
بهم مجموع توبة وهي الرجوع عن قصد المعصية و
العزم على ان لا يعود اليها تعظيما لله تعالى وخوفا من
عقابه

بيري دخي نفس ربط ايدوب دخي شرط ايلمك
هم حساب ايله عتاب ايله عقوبت ايلمك

ربط نفس وهو ربط النفس في طاعة الله تعالى شرط
المشارطة على النفس اولا بترك المعاصي وترتيب الوظايف
والاوراد في كل يوم وليلة حساب المحاسبة بعد
العمل هل تم المشروط ام نقص عتاب ان ينقص بنحو

الجوع

الجوع والعطش والنذر بالتصدق عقوبت

نفس بونلادن تتبعله رقابت ايلمك
قل ادب ايله انابت ايله عفو نيتي

رقابت المراقبة بمراعاة القلب للرقيب باستدامة
العلم ادب وهو حفظ الحد بين الغلو والجفاء بمعرفة
ضرر التقدير انابت مبادرة في عمل الاخرة عفو
ترك المجازات بسهولة من النفس مع القدرة نيت
ارادة طول حيوة للعبادة

امر دينده هم صلابت انس بالله وقار
شوق اليه ايله محبتله يقين بي شمار

صلابت في امر الدين انس بالله بذكر الله وطاعته
وقار فهو الاحتراز عن فضول النظر والكلام والحركة
شوق اليه محبت الله يقين وهو عند الصوفية

استيلاء العلم على القلب واستغراقه
داء تحصيلده تملق همه قناعت باختيار
اخرت جونده ايو شمك سعى شفقت رقت

تملق في طلب العلم قناعت وهو الاكتفاء باليسير
من الدنيا بلا طلب الزيادة اخرتجون ايو شمك
مبادرة في عمل الاخرة سعى شفقت وهي
صرف الهمة الى ازالة المكروه عن الناس رقت
وهي التأذي عن اذى يلحق الغير

بلدخي صدر سلامتله فراستدر بري
كسب ايجون طول حيوة بدن ارادتدر بري

سلامت صدر عن حقد فراست وهي خاطر نشاء عن
قوة الايمان يهجم على القلب فينبغي لما يضاده طول
حيات العبادات داخي عبديتله حريت ارادت اخرى

بونلرى

بونلرى حفظ ايله كل واديسه حققك خشيت
عبديت وهي ان تكون عبد الله في كل كما انه ربك
في كل حال حريت وهي ان لا تكون تحت رق المخلوقات
ولا يجري عليه سلطان المكونات ارادت وهي نهوض
القلب في طلب الحق بالخروج عن العادة

حق تعالى خشيتن نا بجته دل فكر ايليسه
بحر غفلتده هلاك اولان وجودي صو بليسه
بعده نصرى خدا دردي بوصيد شكر ايليسه
اولو ديرى ليك ما نغدو شقاوت كثرتي

سيدى كل ايت غدا حفظه تحمل حملني
بونلرى ايله بوله سن صالحلرك بالكملني
كر تفكر ايليسك قلبدن قيامت حالني
اتر دردي شبهه سز دوزخ نك عسرتي

في بيان شروط الصداقة والمحبت والمودت

بر کشیله دوست اولام دیرسك ای کمان وفا °
حسن خلقی عقلی اوله داخی صدقیله وفا °
هم صلاح ایله شجاعت کا اوله دائما کا °
سیدی ایله عمل غایت نصیحت درسکا °

في حق الطهارة

بر کشی دائم طهارة اوزره اولسه بی عداد °
یدی حصلتله آکا تعظیم ایدر مولی‌ء هاد °
رغبت ایلیه ملائك صحبت ایدوب کرمکه °
طورمیه داخی قلم دائم ثواب یازمغه °
اولدر اوچنجیسی تسبیح ایلیه اعضا بله °
داخی فوت اولمایه تکبیر افتتاح اجرن بوله °
اویسه حفظ ایده بشنجی آنی شردن ملك °
قبض

قبض روح آسان اوله هم اولدر جمله دیلك °
اوله اللهك امانندہ یدنجی نفسی °°

في بيان حقوق الله وحقوق العباد وحقوق الحيوان

اوتوز ایکی حق دینلدی لیکن اجمالا عداد °
اون ایکیسی حق مولی اون ایکی حقی عباد °
حق مولی اول نماز در ترك ایده قطعا آنی °
یا خود تعدیل سز ادا ایده قله ضایع آنی °
شرب خمر هم لواطه کذب نذریله زکوت °
ترك ایده کفارة صوم قضا سز یوق نجات °
اولدی اونجی زنا فطره ضحایا در تمام °
ضبط ایده سك جمله یی قلبدن کیده جهل ظلام °
حق مولی چون تمام اولدی عبادك حقنه °
اوچ ایکیدر اوچ بلوك دینلدی عبادك حقنه °

التسبیح مالا بولندی اولدی اوچی فی البدن ۝
قلبه منسوبدر اوچی حفظ ایله یارب جمله دن ۝
۝ ظالمه سعی ایله اتلاف غضب سارق ییه مال ۝
۝ کوردکدن ایدر شهادت اوله می بویله وبال
اولکه اولمشدر بدنده خدمت ضرب یری ۝
قلبده اولان اولدی استهزا وشتم افترا ۝
۝ حق حیوانه دینلمشدر سکز جمله تمام ۝
۝ یوزنه صوجیله اورمق غیره صوجسز ای همام ۝
هم تحملدن زیاده اورماق اولدی یوك آکا ۝
اوته صویه لایق اولمی ایلمك اهمال سکا ۝
۝ یاز کوننده یازلباسی قیشنده قشلق اتمامك ۝
۝ سکزنجی سیدی حفظ ایلمادن یاتمق ۝

فی حق الصلوة اجمالا

بل صلوتك

بل صلوتك فرضی اون بش واجبی ییکرمی بر
مستحب ییکرمی اوچ سنت ییکرمی ییدیدر
سکزسی آنك الکی اولدی جمله فهم ایدوب چکمه ملال
هر برافی دینی اجرا ایله اولمه اهل ضلال
اولمق استرسك اکر مقبول خلاق جهان
اوکردی ویربلمیانه اتمه اما امتنان
اون بر اولمشدر مباحی اون اوچی اولدی حرام
بیشی مفسددر بکم الکی طقوز مکروه تمام
اولدی بوجمله دخی سکسن سکز ایت اجتناب
تا که سیتدن لطف ایره ربك سکا بی ارتیاب

فی بیان وجوب تعداد اسامی انبیا علیهم السلام الذین ذکروا فی القرآن

ایا مؤمن نه دك غفلت سکا بلمك کرکدر اجناسن

دکلمیدر ولی نعمت نیچون سن بوندن اعماسن
که تعداد ایتدی اول معبود وطی بعض نبی سینی
وجوبیت مقرردر انک بلمکده اسماسن
صفات صدق له بلمک امانت فطنت وتبلیغ
دکلدر مسلم اول بلمز انک اولی واخراسن
دیلرسن اسم مذکوری اشارتدر حروف کاز
عدد ده کور دخی تفصیل دیلرسک ایدم اسماسن
که اول حضرت آدم دخی ادریس ایله موسی
بودر بل تا ارما ایدن عدونک سحر اغواسن
دخی ابراهیم اسحق وهم یوسف ایله ایوب
بولاری مدح ایدر خلاق خصوصا صالح اسماسن
برسی نوح هود لوط دخی اسماعیل یعقوب
که هارون ایله یونس هم دخی بل عبد الیاسن

سلیمان

سلیمان حضرت داود یحیی ایله دکلاده
قیامتده عبادینه انک اول صوت حسناسن
یسع ذو الکفل زکریا شعیب حضرت عیسی
محمد صل یا رب تمام بر اتفا قیسن
دینلمش داخی ذو القرنین عزیر ایله دخی لقمان
بزم تصدیق لازمدر بودر تعریف اسلافک
سنک ضبطک محقق می که نظمن ایلدک سید
حق اسان ایده هم وین مقامک انک اعلاسن

فی بیان اربعة عشر امر من الامور فی حدیث یخبر لهول القبور

قال رسول الله صلی الله علیه وسلم سیأتی زمان علی امتی
لا یبقی من الاسلام الا الاسم ومن الایمان الا الرسم
ومن القرآن الا الحرف همهم بطونهم ودینهم
دراهمهم وقبلتهم نساؤهم لا یقنعون بالقلیل

ولا يشبعون بالكثير فانهم يأكلون الربا ويعملون
الربا ويفرون من العلماء كما يفر الغنم من الذئب فقام
اعرابي فقال يا رسول الله فما لهم وما بالهم فقال
رسول الله صلى الله عليه وسلم ابتليهم الله تعالى بثلث
بليات قبل ان يموتوا اولها سلط عليهم سلطانا جابرا
وثانيها نزع منهم البركة والثالث يخرجون من الدنيا بلا
ايمان ٭ بر زمان اوله كه بو امتك اون بر خصال
٭ ديو تعداد ايلمشدر حضرت دو جهان ٭
دين دراهم قبله مرتله خلقه همت بطن اوله ٭
اسم اسلام حرف قرآن قاله همان رسم وايمان ٭
غالب اوله همت دنيايه دنيا اشكار ٭
اول حبيبك حرمتينه صقله دينم هر زمان ٭
جوق طيودمايه بطونه اذ قناعت ويرميه ٭

اون بري

اون بري قورتدن قجر قوين كبي قاچه همان ٭
كورسه ايدي عالمي كل كه حكمايت سيدي ٭
٭ اولدر اهل زيان واهل عصيان هم بيان ٭
٭ بر عرب ايشيدجك قالقدي دودي همان يا رسول ٭
حال شاني ولكسنك نوله بولينه اول زمان ٭
ديوجك ويردي جواب اول مخبر صادق اكا ٭
٭ اوچ بلا ويره اوقومه خالق خلق جهان ٭
٭ اوله ظالملر مسلط قالقه هم ماللرده نما ٭
كيده دنيادن ايمانسز سيدي دي الامان

في حق بشر الحافي على ما راى النبي في المنام

٭ حضرت فخر جهاندن بشره دينيدي في المنام ٭
٭ باعث رفعت جوابن ويرنكا بين الانام ٭
ديدي اعلمدر رسولي حضرتك ربي اله ٭

بو خطاب اولماز بن حکمت ندر یا رب آه ۰
دورت خصلتدر مکی خلق ایچنده عزتك ۰
اتباعك سنته صالحلره همه خدمتك ۰
اولدر اوچنجی نصیحت ایلمکدر آدمه ۰
همه محبت ایلمك اصحابمه اولادمه ۰
۰ سیدی وادمی هوس کل سنده اشبو دولته ۰
۰ غافل اولمه قیل عمل تا کیره سن بو دولته ۰

في حق نزول الكتب

دیدلر اندی سمادن مرسلین اوزره کتاب ۰
یوز صحائف دورت مدون اکله اولمه اهل تباب ۰
اندی یوزدن آدمه ابراهیمه اون اون ۰
۰ اللی شیت اوتوز ادریسه دیدی اهل خبر ۰
یوز صحف اولدی بیان دوردی مدون بی بیان ۰

یوقدر

یوقدر حاجت بیانه سیدی اتمه بیان **في حق خلافة الخلفا**
ایکی ییل اوچ ای خلافت سوردی بوبکر جهان ۰
۰ اون سنه التی ای دخی سوردی عمر صاحب قران ۰
اون ایکی ییل داخی اجرا ایتدی عثمان بو رضا ۰
طقوز ای دورت ییل دخی قلدی علی المرتضا ۰
۰ التی ای داخی خلافت سوردی انك اوغلی حسن ۰
۰ جمله سی سیل اوتوز ییل ضبطله غفلت اتمه سن ۰

في بيان مفهوم حديث فخر الكائنات خرج الديلمي عن ابن عمر وانس انه قال عليه الصلوة والسلام ستة يدخلون النار قبل الحساب بستة قيل يا رسول الله من هم قال الامراء بالجور والعرب بالعصبية والدهاقين بالكبر والتجار بالخيانة واهل الرستاق بالجهل والعلماء بالحسد ۰۰
التی کمسه کیره ناره دیدی اول خیر الوری ۰۰

ظلم ایله حاکم اولانلر جهل ایله اهل قری
کبر ایله اعلاء قوریه هم تعصب ایله عرب
اهل علم اولان حسد تاجر خیانت فی الشری
سیزی غفلتده قالمه جمله دن کل توبه ایت
یوخسه حالك مشکل اولور یوقدر رجوع جری

فی حق حطابات القبر لانسان قلیل الصبر

قبر انسان صیحه ایدوب چیقرب دیر آدمه
کونده کونده بر حسابی انجد اوزره زا ایله
بن بیت وحدت اولمشم موش کرك اول بکا
اولندر دیسك اوقی قرآن عمل ایله اکا
غارشیگا دیو دار ظلمت اولمشم نودم بسم
اولدیلداشم صدوقه وار ایسه لطفك سنك
لطف انك دائما ایتمك دعایت وقتنه

اولمیه

اولمیه تولك وارمایجه تاکه اولمك وقتنه
همانك اوجنجسی دیر اولمشام بیتی تراب
بنده اثواب استیان اشون رسوله انتساب
اولدر درد نجسی دیر یلانلر اویم
باکه بی تریاق کلنه دوست دکل دشمانیم
دیر بشنجیسی دارلق اویم فقر اوی
دارلغه وسعت کورکسه فقره اذقله اولقوی
اولمشم سیزه یدنجی اوجواب منکره
اولمیه قادر جوابه طاالدی هو کیم منکره
منکری منکر اولوب انکاری کار ایدن کیشی
سیزی کل سنده کار ایت اولدر دعاقل کیشی

فی حق الاکل والشرب

اکل وشرب واخذ واعطا اوزره اولمق بالشمال

صنعتی شیطانمش ترک ایله اولما بدفعال

فی حق الامامة

اعلم واقرا ورع سن نسب　　وجه حسن خلق احسن پاک ثوب

فی حق العطاس

عاطسک حمد ندن اول حمد ایدرسه بر کشی
اغرمایه قولغی قرنی وهم انک دشی
بو خصالک سیدی قنده دیرسه مأخذی
ویر جواب اکا دیکم بستان عارفدر کشی

فی حق بیان خصائل الحسن البصری رحمة الله

خصلتی خمسیله ممتاز اولدی غیره بل حسن
امر الزم اولدی غایت ضبط ایدوب اذبر له سن
امر نهی ایتمزدی اصلا کندی عامل اولمدن
علم مال استنسه اول کس کتمزیدی بلمدن

دائم

دائما استغنا ایدوب علم ایله ایدردی عمل
اشکار کزلی برابر ایدی اتمزدی جدل
سیدی کل ایله انصاف سندن وارم بو خصال
بو خصاله طالب اولسک اولو دیرلر کمال

فی حق الموانع من العبادة

ایرن بو خلق طاعتدن عوایق قاچدر در
دیو صوردن طالبه کل لطفله ویر کل جواب
نفسله دنیا و شیطان خلق دردر نجسی
استعاذه ایله سیدی اوله نفسک مستطاب

فی حق علاج النفس

نفس شومه اوچ علاجی وار دد اکله شارعک
حفظه رغبت اندر ایاتی بو حالات
حمل اثقال عبادات داخی شهوتدن منع

استعانتدر اوجبجی فی جمیع الکائنات

مأخذی منهاج عابدین استرسه‌ک گر دلیل

سیدی نادر در اکمله سائلین سائلات

فی حق اسباب الکبر اختصارا

قاجدر دیرسه اگر اسباب کبری بر حسب

علم طاعت مال جمال قوت اتباع نسب

فی حق الاحکام

حکم حاکم دیدیلر بی امتداد   علم و ظن و وهم شک و اعتقاد

١ ٢ ٣ ٤ ٥

فی حق المخارج

قاجدر دیرسه تهجی حرفلرینک مخرجی

اولدی اوچ مذهب اشارتله دیام اول مخرجی

یز اما دیتدر خلیله مذهبیدر اون یدی

واو یا سیبویه اشارت مذهبی فرائه دیی

فی حق الفرائض

فی حق الفرائض والواجبات

هر فرائض واجباتکم حق دیدی   ایلین اکا تعلقدر بیدی

امر علمیله محبتله رضا   داخی تقدیر مشیتله قضا

فی حق استاذنا اسیری علی افندی حین نقل من وکالة الوانی شیخ سلطان من جامع الوالدة الی سلطان بایزید وجاء مکانه شیخ ذ ایسنا فیه ما لم رایناه منه فقیل تأسفا وتعجبا

ای ولی نعمتم هر دم مداری رفعتم

سنزلره لطف خدادر اتدکوز جون ترحلی

قدر کوز بلمک لکه یوقدر کمالی قدر تم

بلمکه لازمدر کونلیدر علومک کثرتی

اولکیه اولدم دیر مشرف مجلسیا کله بل

جابجا اولور مشاهد اندن دینک غیرتی

اول قولکم الکثرهی اولمه مخالف فعلنه

شبهه یوقدر بلمه مشدر سنتیله بدعتی

کلمک اولدی برکیه قج دفعه قریب اولمالقله عهد
زائرین صاحبینک اکثری دردر نکبتی

دینمیشن کیم سوء ظندر کوردم انک اکثرین
لبس اثواب شویله کیم نصلیه ثابت حرمتی

چوق زمان اولدم مشرف مجلس پاککله بیل
کوردم الّا که انجق دینه هردم نصرتی

سندن اورکرندنک بو فهمی سین لطف ایده خدا
لطف محضندن قمویه قیله مسکن جنتی

سیدی کل اختصار ایت رحلتک وقتی قریب
بولماق استرسک نجاتی حقدن ایله خشیتی

فی حق الاخلاق اجمالاً

ما عدانک امهاتی دینیدر چونکیم ایله عد

کفر

کفر و بدعت بخل اسراف ریا کبر و حسد

ایلدی صاحب طریقت همت ترقی وردی
کیم خلاص اوله بو دردن محو اوله جمله بدی

یعنی کفر بدعت کبر و ریادر مقصدی
حق تعالی سالکه سیدی لطف ایده حق مقصدی

فی حق النظر الی الاعلی و الاسفل

قو راغجدن نجکلو جیقران مولی یه باق
الجقه ایتمه نظر کل دینده سن اعلایه باق

بویله تعلیم ایلمشدر حضرت فخر جهان
امر دینده بویله در دنیا ایچون ادنایه باق

فی حق الحکام لغیره

حقه نصرت ایتمه دائم اولاسن سرفراز
ناصر فی الله کورمز کوز کرم الّا که از

فی حق الذکر قیل فی قصبهٔ غفرباد

ذکر بحثنده سؤال ایدنکشی یه کل جواب ایله
محلی قلب و دل لکن مفصل لطف ایدوب سویله
جهر واجب اولان الفاظ که تیمش بش در اکله
شهادت تلبیه تکبیر خطبه صمت ایدوب دکله
اذان تکبیر قامت هر غازکه اوله جماعت
جماعت نقلی فهم ایچون که دیندی جهر نه سنت
بولاددن ماعدا ذکر ایدنک اخفادر الله
جهردن فضیله تیمش ایکی قت (اجر ثواب) دیدی رسول الله
بوتفصیله اگر واصل اولامزسن دین صوفی
دی سیل اگر سن خوشسن دیامزسن کاصافی

فی بیان نصائح الستة لابراهیم بن ادهم من لسان السالکین

حکی عن ابراهیم بن ادهم انه قال نزل عندی اضیاف فعلمت انهم من اصدقاء الله تعالی فقلت لهم اوصونی بوصیة بالغة حتی اخاف الله تعالی مثل خوفکم فقالوا نوصیک بستة اشیاء اولها من کثر نومه فلا تطمع منه رقة قلبه والثانی من کثر اکله فلا تطمع قیام اللیل والثالث من اختار صحبة ظالم فلا تطمع فی استقامة الدین والرابع من کان الکذب والغیبة عادته فلا تطمع ان یخرج مع الایمان والخامس من کثر اختلاطه مع الناس فلا تطمع فی حلاوة العبادة والسادس من طلب رضاء الناس فلا تطمع رضاء الله تعالی من محاضرات قره باغی

ابن ادهم یعنی اولکم حضرت ابراهیمه
کلدی اضیافونکم لطف و بایه اعلادن
اولدوغن بلدی نصیحت استدی وهم ددی
تاکه بنده خوف ایدک سزکبی مولادن

التی وجه اوزره نصیحت ایده لوم بز سزه
جونکه صوفی یمک دلرسز حضرت مولادن
جوق اویومه جوق یمه ظالم ایله صحبت ایلمه
کذب غیبت ایتمه اصلا ناسه جوق سویلمه
اولدی التنجی رضای ناسی طالب اولمامق
سیدی لا یقوده کلدی بوندن عبرت المامق
بو خصال ستهنک هربری موجب براشی
مطلع اولسک دمادم اقیدر دک کوزیشی
جوق اویومق دیدیلر رفع ایده قلبدن رقتی
جوق یمک مانع قیامه کیجه لرده مدتی
صحبت ظالم ویرر دخل دیننه همان
کذب غیبت عادت ایدندن جقر دیندن ایمان
ناسیله مخلوط اولان بولماز عبادت لذتی

خلق

العبودیة الرضاء بما یفعل الرب والعبادة فعل ما یرضی الرب والعبادة تسقط فی العقبی والعبودیة لا
کشف منار

خلق رضاسی حق رضاسن سلب ایدر هم عزتی

فی بیان تاریخ المولودة

شارعک امری تناکح قولنه امعان ایدن
شبهه ایتمه اول تناکحدن تناسلدر مراد
بل بو نعمت قدرینه جاهل اولوب عکسه کیدن
شبهه ایتمه اوله لر دارینده انلر نامراد
لطف ربه مظهر اولوب کار ایدن بو خصلتی
جوق نعمتدن حصه آلور حاصل اولور ما یراد
کل شیئک خالقی خلاق عالم شبهه یوق
اولکلور البت وجوده ایده ما دام اراد
فی جمیع الوقت والآن بزه احسان ایتدکم
هیبده تقدیما اولندی قلدیغم بر مراد
داخی بو واضح مثالی دیکوز اکه داعیه

تاریخیدر غین فاء باء زینب داخی آد ۰

١٠٠٠ ٨٠ ٢

في بيان مفهوم الدعاء

اللهم ارنا الحق حقا وارزقنا اتباعه وارنا الباطل باطلا ۰
وارزقنا اجتنابه ۰

حق حق بلدی الهی قل میسر طوتمغی ۰
باطلی باطل بلوب کوسترمه یارب طوتمغی ۰

حق حق بیلان کشی قلمز معاصیدن عمل ۰
اولمی فکر ایدن اندن قطع ایدر طول امل ۰
سیدی کل خوف ایدوب قولیله قالمه عامل اول ۰

في ذم من يخالف فعله قوله

حفظ ایده مولی قولینی نفس هوا شیطان یزید ۰
شرندن هم بوندن اشد کمدر دیسک اول یزید ۰
بقسک دلینه باینی فعلینه باقرسک یزید ۰

سید

سید بوکا ردن بک صقین اولسون نعمتحدسک ینین ۰

في بيان مراتب الناس وشانهم في تلك المراتب

الناس على اربعة اقسام رجل لا يدرى ولا يدرى انه لا يدرى ۰
فهذا احمق فاجتنبوه ورجل لا يدرى ويدرى انه يدرى ۰
فهو جاهل فعلموه ورجل يدرى ولا يدرى انه يدرى فهذا ۰
نائم فايقظوه ورجل يدرى ويدرى انه يدرى فهذا عالم ۰
فاتبعوه ۰ دورت بلوکدر دنیدا انسان حالی اکله بربرین ۰

احمق جاهل اویور عالمدر اکله کورمدین ۰
بو بلوکی بیله من بلمازدخی بلمادکین ۰
احمق اولدر قاچه کوروشتین انک کورمدین ۰
بو بلوکی بیله من بیلور دخی بلمادکین ۰
جاهل اولدر اوکردی ویرکنن عکلوب صورمدین ۰
بو بلوک بیلور ولکن بلدوکین بیله من ۰

تا ایتمه اولدی اوری کوده حبل شرعی قرمدین ٭

بو بلوکی بیلور انوک بلدوکین داخی بیلور ٭

سیدی عالم درر اوی طارلحده کرمدین ٭

في فوائد من يحفظ ويعمل بالسنن

سنتی حافظ اولان نائل اوله دورت خصلته ٭

دیبو تعداد ایتدیلر ضبط ایله دوشمه غفلته ٭

قلب ابراره محبت ایلیه القا ایده ٭

قلب فجاره مهابت حاصل اوله ایده اه ٭

بوله رزقنده سعت هم اوله دیننده ثقه ٭

سیدی لطف ایت عمل قلجونکه نقل ایتدی ثقه ٭

في بيان انواع السنن

اشلیه عزم ایلیه امر ایلیه وبره رضا ٭

سیدی

سیدی سنت اودر نظمی دررضبطه سن في بيان اسامي

المرائي يوم القيمة بر کیشی اوله مرائی اوله اکه دورت ندا ٭

فاجر غادر وخاسر داخی کافردر ادا ٭

في بيان احوال الامل

جوق یمکدن دیدیلر وار التی وجهله اوزره ضرر ٭

اجتنابی حاجت ایدینن کشی بولور آرد ٭

خوف مولی اندن اوله هم جمله ناسه شفقتی ٭

اوله اثقل هم عبادت بونلر ایله هم لذتی ٭

اولمیه بشنجیسی تانیو تاثیر قتل حذر ٭

دیدیلر التنجیسنه جمله امراضدر في بيان الفرض

دورددر فرضدر دوردر سنت دورددر داخی مستحب ٭

ایکی داخی دوادر ایکیسیدر بیل ادب ٭

اولاییه حلال ایدن راضی اوله قسمته ٭

فی بیان السنت

نعمتی بیلکه خدادن سعی ایله هم عصمته
دییه بسم الله اول آیلیه حمد آخره

فی المستحب

اولی آخره آل یبوب صاغ دیز دکوب اوتره
لقمه‌یی تصغیر ایدوب هم غیره ناظر اولمامق
کندو کندن یمک تذبحله یمک یمک

فی بیان الادب

دوکلانی دیوشره هم یالیه بو ماعنی
ضایع اتمیه خداتک نعمتینک یا غنی

فی المکروه

توقمیه اصلا طعامی هم دخی اوفورمیه
سیدی دی وار درو بعضا جواز اوفورمیه

فی بیان ما قیل حین رأی بعض الخرابات فی طریق القسطنطنیة فی سنة اثنین وتسعین والف

بوزو صفندن دیار بو کائناتک ‏ ‏ ‏ که دکلدی لطف ایدوب ای اهل ایمان
عجایبی کثرتی وار منکراتک ‏ ‏ ‏ خصوصا قهوه لر له جمله بلدان

بولنماز

بولنماز بو کیشی کیما ایده نهیی ‏ ‏ ‏ بلنماز کمسه ایدن امر و نهیی
کیم بیلندن بوی ایدرسه نهیی ‏ ‏ ‏ کانه اول اولور من اهل عصیان
نجون فریاد اولنمز بل بو کاره ‏ ‏ ‏ اجقدر باب موت آه و زاره
کلندی ددکولکه دمانن آره ‏ ‏ ‏ بولمدیر سلك اکی جنات رحمان
علم بو نوردی دفع اولدی قدری ‏ ‏ ‏ کیم لا ایدی دنلر دینلر بیلدی
الهی لطف ایدوب شرح ایله صدری ‏ ‏ ‏ کیم حق کورمیم اغوای شیطان
بو نفسیله هوا شیطان بدکار ‏ ‏ ‏ بولوردر شبهه سز اعدای بی عار
خصوم ایدنمز بیسك اخر کار ‏ ‏ ‏ اولیسر دیرلك دو نخله نیران
بیلوجبندن نجه فتح قوالر ‏ ‏ ‏ کیم فتح ایدن غزات اجون بولالر
ولکن طشره طشره ده یوز بیك قوالر ‏ ‏ ‏ کوزسوز جمله سی بر باد و ویران
جقر تفتیشی دفع ایجون فسادی ‏ ‏ ‏ همان تفتیشده خلق ایجره آدی
الور مالن قلور اهل فسادی ‏ ‏ ‏ فساد اوزره ایدر ابقای طغیان
کیم اتلار بسلنور دفع فساده ‏ ‏ ‏ مهیادر نظیر جوق مساده

قوبان اول معجزاتی بن عصاده | یوینه یتور دغم حکمه ای جان
ولی هیچ صبر قالماذی مجالم | جهانی بوسبتو نطوتدی مظالم
دیبشن اولان دیدی بونه ظالم | کولردی جمله خلق اولوردی خندان
که سید مخلصم اولدم مناجی | اوت ایکی یلدر اولدم دعاجی
اکر بو دفعه دفع اولمزسه آجی | خلادن اومرم یورده ده مان

فی بیان سبب موت القلب

دوقدر کل موت قلبه سبب ضبط ایت مرام
چوق کولمک چوق یمک هم چوق یوم چوق کلام

کل ای غافل اول قورمش قلبیه استرسک علاج
دیدلر طوقوز اکر ضبط ایده مزسک آج
صوم ایله یمه حرام احیا صله علمه حضور
ذکر موت محتضر کور ایت زیارت قبور
استرم

استرم قلبم مجلی اوله دیرسک سیدی
ایله احسان اول یتیمه اولمش اوله سیدی
یوم دینده اوچ کشی بوله اشد حسرتی
بری عالم بری مالک بیری ویرمز زکات
عالمک خلق کورمکر نفعن بولا لو جنتی
کوره خلقی بوله اول دمده نجات اوزره نجات
مالک اولان ویرمدی مالک زکوتن نکبتی
وارث اولان اویمدی قرائته دخی ویردی زکوة
مالک مملوک اولان قسقیله اتدی لذتی
سیدک مملوک ایکن قورقدی چون بولدی نجات

امر دنیا کوزدن اوچ شی باکه اوله سوکلی

دیدی احمد هم ابو بکر عمر عثمان علی •
• اندی جبرئیل اولدی اوچ سوز سویلدی نقل ایتدی هم •
• او جبه مولی سویلدی کل ضبطنی ایدین اهم •
اوّلا محبوب اولان مولی یه اوچ شی کیمنه اوله •
شاب تائب قلب خاشع ذکرین ایدن دل اوله •
• ثانیا اوچ سوزکه دیدی ای فخر کائنات •
• بیر طیب بیری نسادر قرّة عینم صلوة •
ایلمک سالکه نظر هم داخی انفاق وقوف •
دیدی یار غار احمد ایله تحصیله وقوف •
• بهلوان دینه داخی اولدی اوچ حصلت سزای
• امر نهی ایدم قضایه کوسترم دائم رضا •
اول کلام کان حلمک بیری اطعام طعام •
کیجه لر قلمق نمازی داخی افشاء سلام •

کان

کان علم اولان علینک اکله سوزن ایله حیف •
ضرب بالسیف صوم فی الصیف هم دخی اکرام صیف •
• نصر استغفار اعانت جبرئیل محبوبیدر
• سید امعان ایلسک هب سیدلک محبوبیدر

مات رجل فی زمن ابی بکر الصدیق رضی الله عنه فقاموا
الی صلوته فاذا یتحرک فنظروا الیه فاذا حیة مطوقة فی
عنقه یاکل لحمه فارادوا قتله ونطق حیة وقالت لا اله
الا الله محمد رسول الله لم تقتلونی ولیس لی ذنب
وخطاء فان الله تعالی امرنی ان اعذب هذا الرجل الی یوم القیمة
وقالوا ما خطاؤه قالت له ثلث خطایات اوّله اذا سمع
الاذان لا یجیء الجماعة ولا یخرج الزکوة من ماله ولا
یسمع العلم هذا جزاؤه من الروضة •

بو جنازه کلدی اصحاب دیدیلر کیم صلوة
قیلەلم دفن ایدەلر جونکه اولدی حکم ممات

ظاهر اولدی اول جنازه اوزره بر عالی ییلان
قتلنه قصد ایلدیلر سویلدی فی الحال ییلان

دیدی بلمز دین کلمز جامعه وبرمز زکات
اول جلیدن حواله اولدم ایدرم نبات

سیدی ال عبرتی بو کار بددن قاچه کور
نوم غفلتدن اویان توب قلب کوزینی آچه کور

اولوم حقدر ولوم حقدر اولوم حق
دی توبه ظلمه لطف ایله الله حق

اکر دیرسک قیتی نازک صفاسی
که هیچ یوق دیدی حقک مصطفاسی

صداقت اندمی حاشا به سندم
تردد وار ایسه یوق حصه دینده

هوا و نفس شیطان جونکه غالب
نیکله ایجاک اولدی باش مطالب

خصوصا

خصوصا جوق بنه حدس مضری
سحر از قالدی دینده خیر ضرری

خدا خوفی جقه قلبندن انک
وار دمی یانینه عاقل او تانک

خصوصا قلبه کیرم نان فاسد
اوله بس جمله اعضا انده فاسد

تخم مثلیدر قلبه کیرن نان
بتر هر نه حال اوزره ایسه اول نان

ابو بکر اجیدی شربت اتدی شبهه
دیدیلر وار دد اول شربتده شبهه

او ساعت قینه قصد اتدی او فی الحال
قومادی قلبده برشی جقدی فی الحال

دیدیلر جمله بو ندر نبی بو نعمت
انی اخراج ایجون ندر بو زحمت

دیدی بلسم قلبه قلبمده ذره
جقاردم جمله سن کرد ذره ذره

اکر الدکسه سن بونده نصیحت
که سیئد قوبقه اولمزسن فضیحت

مؤمنک بکزر نظیری اول کیلان اته کیم
طوغری یوز بیلک غروشلق طایفی بادلیمز

احمق جاهل منافق بکزر اول طاوغه کیم

ويوردوكي بو مرتبه بر فريادبيك طاد ايلمز
بونظيرك قائلي قاسم حكيمي سيدر
اجرين اومان خدادن ناسه فرياد ايلمز

سوء ختم اسبابي دورت تدبيري سوء اعتقاد
ضعف ايماندر ايكنجي توبه ايت قل اعتماد
استقامتدن عدول اوجنجي حفظ ايدر اله
توبه ايت اصراره سيد اولدر دردنجي آه
واقف اولدم اوج مداره داخي كل اتمه عناد
شكر ايمان ترك خوف بد نجس ظلم عباد
بو اوجينك مأخذي تنبيه دردر اتمه قصور
سيد الكل توبه ايله بولهيم ديرسك قصور

عبوديت

عبوديت رضادر فعل ربه اوله كور عابد
عبادت فعل ما يرضى صقين ترك اتمه اول جاهد
عبادت ساقط اولور بل جزا كورنده اي اخوان
عبوديت طورر دوشمن دوشر ديني دردر شيطان
نه دينسز اولديه ساقط عبادت دار تكليفده
بو مسلك اوزكه مسلكدر كلوك اولمك وتكليفده
دين ملحيدلرك الحادنده وارمي ذره جه شبهه
ديولرك حاشا وكلا كيما ومرتدر بلا شبهه

سالفي امتده تبديل اولنوردي چوق صور
حمد لله قالقدي امتدن نجيبك شانينه
ليك قالدي قلبده اوچ حالت بوليورسه اكر
مسخ اولور اولدي اشارت نقمت آنك جانينه

بیر عصیان لذت بیری عبادت ثقلتی
وارسه عبرت آلسه اوچنجی قبرك یاننده
بو اوچك عکسی بولنسه بر کشیده سیدی
اول ایدر شکرین دلالت نعمت ایماننه

تابعینك افضلندن بر کشی ایتسه سؤال
اختلافات ثلثه اوزره سن ویر کل جواب
بصره قومنده حسن اهل مدینه ده سعید
کوفه دن ویس اولمه سی قول صحیح بلکه صواب
منهوات فقه اکبردن در انك مأخذی
تابعینه سیدی تابع اولانلر در مثاب

حضرت عثمان ذی النور ایلدی بر کون مرور

حایطی

حایطی مسجده کوردی کیما بوذری اویور
ویردی اول بر قولنه وافر دنانیر قول دیدی
عتقمز اخذه توقف ایتدی سلطانم بویور
دیوجك دخی ایلدی سن قورتلورسن لیك بن
قورتلورم دیدی سیدی نفس الزام ایت طویور
بیرغو دنیا هوی نفس لعین اکلا کشی
دیکلرهر کونده غافل اکله بل هودت یا نکه
صولره نفس صاغده هوی الکسکده شیطان لعین
اوکده دنیا قصد ایدرلر هر بری ایمانکه
هر برینك عسکری اوندرت منشی در سوء خلق
ضد اخلاق حمیده الله رحمایت جا نکه
سیدی قورقارسك حفظ ایده شرندن الله
قورقمازسك خوفه دوش لطف ایت دردی ایله آه

نفس جنوده عشرة حرص شهوة شح رغبت قساوة
بخل امل طمع نيغ كسل هوى جنوده عشرة حسد تجبر
عجب تكبر غل مكر حقد غدر وسوسه في السعي الفتنة في الامر
شيطان جنوده عشرة ظلم خيانت ترك عانة بغض
نفاق شك في قدرة الله خلاف لما امر الله تغفل عن
سنت رسول الله كفر بدعت دنيا جنوده عشرة ريا
تفاخر بطر هوى لعب زور كذب غش خديعه تفريط
في الشريعة مقابله حلم صاحبه جنوده عشرة تيقظ
علم غض طرف قناعت شكر اجابة تعفف صبر نصيحت
اجتناب قبايح مقابله قول صاحب سر جنوده عشرة
حيا محبت ايثار حسن صحبة توكل ترك جفاء تواضع
وفا انابت شجاعت مقابله عقل وير وزيره جنوده
عشرة امن صدق اخلاص خشوع يقين خضوع معرفة

هداية

هداية ورع تسليم انقياد رضا مقابله زهد نديمه
جنوده عشرة طلب الحلال اجتناب حرام افتقار الى الله
ترك اغترار شفقت على خلق الله تقابل الله ترك زندقة
ندم مع الاستغفار تهجد في الاسحار بكا من خشية
الجبار ٥٥

حين تحصيلنده تقوى اوزره اولمازسه كشى ٥
مبتلى اولور مقت و اوچ دن مرضدن بيرينه ٥
كنجكن اولور بولينور ضمنتنده ظالمك ٥
تنده بيلمز قواده قاله سيتدبيرينه ٥

تجنى ورمه صقن صبيانه اوچ دكنكدن ارتق ٥
اويوب نفسه ديو سنك يوق زياده ساكه سوز ارتق ٥

حفظ ایده فقرا تشنه‌دن خلق خلاق جنان ٥
کفر قوبن چون خبر ویردی ایشت فخر جهان ٥

لازم اولدی جمله‌یه بس بیله بو اسبابی ٥
قرقه دك داخی زیاده یازدیلر اسبابی ٥
عزم اولندی جمله اسباب اولونه بر بر بیان ٥
طالب العلم اولنه ضبطی اوله بر خوش عیان ٥

اقلا جمله گناهدن قاچه هم کذب اتمیه ٥
چوق اویومقله صباح وقتین ودایه اتمیه ٥
علم ضایع اتمه عریانا تبوله نیام ٥
جنب یکن ییمه هم یان اوزره یاتوکن طعام ٥

کثیره دوشمه‌لی یره دوشن طعام کالعسل ٥
ثوب ایله او سو بروب یقمه صرمصاغ وبصل ٥
کیجه سوپرمه اوی سوپرندی قومه خانه ده
شیخ

یمه ودیه لیشن
شیخ اوکنجه یورومه هم ایله تقدیم جانه ده
اسم والدیله ندا اتمه سفاهتدن کیشی
سنته اوکهر غجله قوردمه جاهل دیشی

یومه طوبراغ چاموره الی و توتمه اشکه
اتمه هم ایکی سوز کجرسه اشکله
المه ابدست موضع غسلکده سلمه یوزوکی
ثوبله هم دکمه سنده شرعه اویدر اوزوکی

ایله تغییر اتمه تاخیر اوله بیتی عنکبوت
اولمسه هون اوزره صلاتی بیتی بیت العنکبوت
سرعت اتمك چقمغه سوقه مساجددن بری
دونمه ده اکلنمه جانبما ولمه بو خلقك بری

المه سائلدن صقن کسرات خبزی قل حذر
والدیکن دعاء شر ایله دیلدن ازدر

ترك اوانی خمیر اطفا سراجی بالنفس
یومه معقود ایله یازی یوز مسیدن كا ترفث

مشط مسكوریتمه استعمال واربر اهله صور
والدینی هیچ اونوتمه هر دعاده اگه كور

قائما كیمه طونی هم قاعدا صرمه صرق
بخل تقتیر اتمه اسراف ایلمه اولمه چورك

سیدی اتمه توانی هم تهاونله كسل
شویله حل ایت هر امورك لطفله یادینك كالعسل

قال وهب بن وردلو كان السماء نحاسا والارض رصاصا
واهممت برزقی لظننت انی مشرك من الاحیاء

جمله كوكه اوله نحاس داخی هم یرلر رصاص
رزقه غمم اولنسه مشرك ظن ایدردم كندمی

سعی

سعی ایدوب ای سیدی كر محكم اتمزسك اساس
دیوسك ایندی یرم یغمور بتدی كندومی

علمه چالش جهل تركین بالكه اوله كوزا وملدث
یوخسه حالك مشكل اولور طوتمزسك بندمی

قائلی وهب ابن وردر ما خذی احیاده در
یوخسه سا كه علمه چالكدن دكولدر دیندمی

طوه قان قدرت مسكن اوله ده اوله عزب
توبه ایت اولمه سزه لعنته هم چكمه تعب

سیما بو سنك صاحبی فخری عالم
سیدی نشر ایت آنی این دعا اصل نسب

اغردی جمله هب قاره   قلوب اغینه یوق چاره

تدارك ایدزه اولمزسك لیاقت بولمزسن ناره
لسانن دیو اولمز قلبك قساوتدن عدول اتمز
كل انصاف ایله ای سید توجه ایله خوش كار

هر بر ایمان اهلنك قلبندن نور شمعدان
دیكلر شكر ایله سیدلیك اطفادن حذر
ظاهرا بو شمعه نك ظرفنده اولسه چوق دلك
سو و نور شكسن او شمعه شبهه سز یولدان ازر
دوزكاری حسن عقلی خالصا فهم اتمیان
صاحبن ضایع ایدن كلب كبی هر یرده كزر
غیره عرض اتمه بو ایمان ظرفنك حالاتنی
صاحب الخانه اونی هر نه وادیسه سزر
اول جلدن دینلدی ایمانه عطا و عاریت

عاریت

عاریت الدن الینور دیو تحقیقا یزر
مؤمن كامل دیسه بر فاسقه فسق ایلمه
شویله غیظ ایدر او شخصه امر معروفدن بوزر
فسق ایله كافر می اولدم دیو اعراض ایلیان
شخصه تشبیه فروع اشجار اصل اشجاردن اوزر
فروع اشجار اصل اشجار كوزكوندن بللی اولور
بل كذا فاسق اولان نزعندن ایمانن بوزر

بی وصیت اولسه بر كس سویلمز روح اتك
توبه سید ایت وصیت وار ایسه خوفك سنك
سویلر ایمش جمله ارواح بربرینه بو كیشی
اتمه مش كبی وصیت سنته اویمز اشی

دکله دیو سفیان ثوری بشر حافی ثانیا ○
موتله دوسته لقا کورمن کریه الامیب ○
سیدی عرض ایت وجوده باب موتی کورندر ○
حظ ایلدسه شکر تکثیر ایله جوق اولدك حبیب ○
کو تضنجی اتسه هر بار موت کلسه بر کشی ○
سوء خاتمه در اشارت توبه ایت اغله کشی ○

عید اضحیده نقولیله بو مخلوقه دیانت ○
دوردر واجب بعض بعضه اوبری اولدی سنت ○
اتمه عصیان کس ضحایا ایله تکبیر قل نماز ○
بر عجب حالتدر قلماز بو کوننده بی نماز ○
فهم اولنسه دینسه بونه سر در دای غافلین ○
عالم اول احکامی فرضه اولمه کل من جاهلین ○

ایت

ایت سواك ایله تطیب غسل مشی پاك لباس ○
این کن اوین جامعه وار قلمسون قلبکده پاس ○
خانه کولك قربنده قل تکبیر تفنن فی الطریق ○
اوبری افطار تأخیر ایله سیدا ولحریق ○

قیل صفة اولیاء الله ثلثة الثقة بالله فی کل شیء والفقر
الیه فی کل شیء والرجوع الیه فی کل شیء من المدارك ○
دیو مدارکه اولیاده اوچ صفت وار ضبطه ال ○
اعتماد قل دائما اللهه عرض ایت حاجتی ○
ایت رجوع درکاهه سیدا دائما عزلتده اول ○
شاهدم فقد حدیث ایله خدانك آیتی ○

براجی عالم وجوده ایرمشیدم بر زمان ○

خالقینك امرینه منقاد ایدی فی كل آن

بو حقیری بی وجوده سعی ایدردی هر محل

علم ایله دربل سعادت دیردی هم خوفی اجل

لیك قدرن بلمدی منع ایلدی طولی امل

عمری ایرمش آخره كلدی آكا جام اجل

روحی بردن روحیته یوق ایمش نصیبم نه ایلیه‌یم

لیك بی حد خطای دفع ایچون بر نصحك سویلیه‌یم

یوم حشرده خلقی دینلدی صفر ماهنده در

دیلرم كیم خلق عالم خیر ایله اهنده در

ظالمی سومزدی اصلا عالمی بلمز نه ایده

عامل اولمزسه دیلردی كیم بنه بیله كیده

اولیردی درد ایله مشغول ایدی هم ویردله

بعده علمی حال ایدی اما اتمه طعنی ویر دلــه

ویردی

40

ویردی مشروع ایله واصل اوله كیستی وزده كیم

اولمیه محتاج طبیبه مبتلی هر درده كیم

یاد غاری حمزه افندی ایدی فی كل المحل

ایكسیده كچدی كوچدی كلدی موت جام اجل

پاشه بك اغا و منلادر ذو ایلردی كورمكه

رغبت اعزلردی اصلا بونلره الحق كورمكه

سویله مكن عمر نوح اولسه تمام اولمز فراق

سیتیدی غیری نه چاره الفراق الفراق

اسمی اولدی ذكور تاریخه ضم ایت فاء آه

٨٩

مصطفی عیسی علی رحمان عبد عبدی الله

١٠٧٦ سنه

ای بو بر عصیان نه نه حال اوزره كیتدك والدم

بلمدیكه كوله مم بن تا الی روز الجزا

خوف دریا اهل اولاد مانع اولدی دیه رلك ٭ ترك اولندی حصیله یا رب قورقرم اتدیم اذی

باربلمامش اولایدم حال اولاد نیدوکن ٭ یا رحیم مولی‌نه اوله سیده آیا قضا

یوذبیك عصیان اهلنك عصیانینی عفو ایلمك ٭ سکاکه لایق بر صفت بو مجرمه جرمی سزا

بو تضرع جرم ایله هم انکساری قلب ایله ٭ ظنی اغلب عفوك اوله اعتبار اولماز سزا

بك ندامت کلدی باکه اعمیام جرمی کناه ٭ بعده بولمایه فرصت صول ملك عصیانینا

والدهم والدم موتبیخ کوره مك اولمدی ٭ سر حکمت فکرن ایت سید بودوجونکه قضا

آه ایلدم دندله دیردم وهم ویردم ادی ٭

ایرشه

ایرشه صحتله جان اول بهار ایله یوزی ٭ سیدی ختم کلام ایت سویله تاریخ عبرت آل

اونو وجود کدر اولورسه ویرمه عصیانه رضا ٭ ایشدلدی بی عینی تاریخنه ضم ایلك فزاع

ای برادر لو بزه سزدن سزه بزدن عزی ٭

سنه ۱۰۹۳

قطع منزل ایده من مرضا مریض اولمه کیشی ٭ اجتناب کل بعدن اولمدن غافل کیشی

اعتقادنده مریض اوله خصوصا بر کیشی ٭ سیدی صیغن خدایه اکد اصما دله اشی

لفظ زهدك حرفی اوج ناسی اشارت زینته ٭ هاهو دنیایه دالی سیدی بق طینته ٭

دعد مو يم نخل اعراف صاد نجم اسرا علق ۰
حج تنزيل فصلت فرقان نمل ايله شقق ۰

وكيعه كلدى بركشى دديكه — اوتوز دوم استديكم كلامى
دديكه كلكندكى حفظ ايت كناهدن — كه هر دم سن سنى ايله ملامى
حفظ حدسن تعمدن بل خدادن — ويرلماز فاسقه فهم ايت كلامى
بوكه وارد سؤالى دفعه سيدل — عيانا نقله اسناد ايت كلامى
بيوردى باب استدراجه الله — واملى له ده جوق مال ايله نامى
نيدرسن خصم موسى يه حذر ايت — جميع مالده كفر او ذره ايدى كامى
اهم اولان امورى نظمه سيدل — الى كوز حقه عرض ايله مرامى

توبه اتسه بركشى بهتانه انك شرطى ج ۰
دينه ده عزم استحلال تكذيب كنديني ۰

هركيمك

هركيمك يا ننده اوبوب نفسه اتدبسه افترى ۰
ايله طوت نفسه خصومت سيدينك بندنى ۰
صرف اموال ايلين احياء خيراته بوكون ۰
وير اجرن يا دين انده جمله خلقك جامعى ۰
لن تنالوا البر دن هركيمكه اولدى حصه دار ۰
شبهه اتمه اولدد بس جنس انسك لامعى ۰
دوى نحرك قبله كاهى والمغيله بادشاه ۰
شوكتيله كلدى دفعا تيله ظلمك قامعى ۰
خطبهء سنده وير دى قلب ابوادهجلا ۰
قسوة ايله جامد اولان كوزلر اولدى دامعى ۰
ضمباء بال ايله سيئاتا كات ادنحى ۰
دينه لر شاها كه زينت بولدى منله جامعى ۰
سنه ١٠٩٣

مفتاح حاجتدر دعا لقمهء حلال در شديد

عبوديت آل لطف ايت سيدى قائل بيوك كيشيدر

اى سلمدن كار ايدن غافل سلامت بولمه سى

ديدى لو شرط سكز هم فرضدر الله بيلمه سى

جنس نوعيله صفت وقيل دخى قلسون نبيان

كيل وزن وعدد ده رأس مال قدرين عيان

ويره مكه لازم مكان تعيين هم عند الامام

رأس مالى قبض ايده ايرلمدن قل والسلام

بو شروطك ماخذين صور درسه بر طالب كيشى

سيدى دى ملتقيدر اكه اويدر بو اشى

اويان بو خواب وغفلتدن اجل بر امر تحقيقى

جهالتدن

جهالتدن عدول ايله علومه سعى ايت اولوم وار

كيجه كوندز نياز ايله خدادن استه توفيقى

جهالتدن عدول ايله علومه سعى ايت اولوم وار

صويا كوكى بكى بو كوكن بدن بى روح اولوب ياته

عموما جمع اولوب نه لو وار ايسه هب صاته

كه اوچ قات بز ايله حابتم قويالر سنى تابوته

جهالتدن عدول ايله علومه سعى ايت اولوم وار

حقوق عبد ايله رحلت ايدرسك يوم ميعاده

ديلمز اول كونى الله كدادر يا فلان زاده

او كون بر كوندر دها يم كه محتاج جمله خلق زاده

جهالتدن عدول ايله علومه سعى ايت اولوم وار

الورسن بونده اموالن عبادك بى عدد ظالم

دروب يوق كبى تصديق ديمزسن نوله سر ظالم

فراغنی قلبکه کلمز بو حکمی دیسه بیك عالم •
جهالتدن عدول علومه سعی ایت اولوم وار •

• انده طولی عدوم ایله یقلدی جمله سی بودن •
• جهان کفر ایله یقلمز یقلدی ظلم ایله شودن •
بیلن النجه بلمایان بیجون دیو کیم بو مال بزدن •
جهالتدن عدول ایله علومه سعی ایت اولوم وار •

• الوسن کوز کوره مالن بو خلقك دولو صنعتله •
• نیجه منزل اوله جنت بو بطلانیله لعنت لسه •
نوله صوکك ایا غافل بو عاجل ذوق محنتله •
جهالتدن عدول ایله علومه سعی ایت اولوم وار •

• تحمل بابنکه کیو سنیدلی غیریه یوق چاره •
• کیجه کوندز ایدن آه نظر ایت جمله بیچاره •
اولوم فکرندن دون ذکر ایدنلر دوشیلر زاره •
جهالتدن

جهالتدن عدول ایله علومه سعی ایت اولوم وار •

کتابك فضلیله معروفلردن | نظیری یوق اشتدم بو نصیحت
بلادك قطب اسلام بوله اتك | کلوب تحصیل ایچون علم فضیلت
ایکی شاکردی انك حقنه داعی | ریا و سمعه دن عاری حقیقت
سلامندن دیمش انلاره اولدن | حذر ایلك بو دنیا بر فضیحت
طلوبا ل ایله دنیانك جنابی | قونان اوز تاسیله بولور هزیمت
کتادینه قونان بولور نجاتی | سزه نصحیم بودر ایلك عزیمت
اشتدك عبرت آل سید نصحی | اونتمه جاالنیجه کوس رحلت

قد جاء فی الآثار الدنیا بستان زینت بخمسة اشیاء علم •
العلماء وعدل الامراء وعبادة العباد وامانة التجار و •
نصیحة المحترفین فجاء ابلیس بخمسة اعلام فاقامها بجنب •

هذه الخمس فجاء بالحسد فوكزه في جنب العلم وجاء بالجور
فوكزه بجنب العبادة وجاء بالرياء فوكزه بجنب العبادة و
جاء بالخيانة فوكزها بجنب الامانة وجاء بالغش فوكزها
بجنب النصيحة

بو دخی دنیایه اتار ایچره دیندی بوستان
زینتی بش شیله در دیلکر ایله داستان
علم عدل ایله عبادتله امانت نصح ایله
دیکیی اعلاسن لعین حفظ ایده رب مستعان
حضرت علمه حسد عدله ظلم بیو اغنی
دیمککیله قالمدی بستان ایچنده ریحان
شول قدر ظلم عبادشان ویردی بو خلق ایچره کیم
دفعنه قادر بر احد بولنمدی قالدی همان
حال امت نوله چون قلبادن اتمز بر کشی

حضرت

حضرت مهدی‌یه قالدی الامان الامان
بوزدی عابددن عبادت رونقن طوغوریا
الده تسبیح باشده کسوه دائما ایلر جولان
داخی لعل مخیانتله امانت نعمتن
غش ایله داخی نصیحت قالمدی اغلک کمان
بو مجدد کوندریلدی حق خدای لایزال
حال امت انتظام اوزره اولوردی بو زمان
پادشاه عالمه سید دعا ایت صدقله
قتل ایده دین دشمنن ویرمیه اصلا جنبه امان
عالم علمک کرکدر بلدوره دین دشمنن
کوندره خلاق هادی شاه عالم بوله شان
بلعمه نفع اولدی یوق هم حجوده بلمه دن
استعاذه ایمدیسی حضرت فخر جهان

حضرت جمعه جماعات ترك ایدنلری عداد
قتل اولنماد قلوندن ماعدا كثرتدن نان

حمل ایدوب نشر ایدرسه نا شیدر حسد در بو كلام
شرعه بقیشن وارسه یانندره فقهی نعمان

بیله صمد دیرلرسه حاشا ثم حاشا فقهه بز
بقمه زن مذهب سزز دیینلره قلیج همان

اختصار ایت سیدی دولت سنز ایمش باشمن
ربكه ایله تضرع اوینه شاه جهان

كلدی عبد الله بر كون بلخ دیاریندن شقیق
یعنی كیم ابن مبارك شرع ایله عامل وجود

صوردی لطف رفقله بلخده شقیقه صوفینك
بولمدقجه صبر ایدوب بولنجه ایدر شكری ودود

ایدرلر

ایدرلر دینجه دیو ابن مبارك بو جواب
جانله هر كیم كه دكلر اوله اول من اهل سود

بولمدقجه صبر ایدوب بولدقده شكران ایلمك
كلبده داخی بولنور بو وجهله بخل ایله جود

دیوجك یا انذی شقیقك جكری صوردی كمال
دیدی كامل كامله شافی جواب هضم ایله یود

بولمدقده صبر ایدوب بولدقده ایثار ایت شقیق
بو صفتله بوله سن بر دولتی كیم لا یعود

بو سوزك استرسه نقلن تركشی شیخ زاده در
سیدی توبه دیمزمی الحسود لا یسود

محوه یوز طوتدی بو عالم قالمدی هیچ طاقتم
سن تحملر میسر ایله یا رب مدد

یوق رضاء ربّه لایوق خالصاً بو طاعتم
سن تحملکر میسر ایله یارب مدد
فکر ایدوب بطالملرک حالینی امعان ایلسک
دیب شکستن خیرت اخذ ایلد درونی صویلسک
قتله سعی ایتمک محقق دوش طوغری سویلسک
سن تحملکر میسر ایله یارب مدد
باشه لربکلر اغالر جمله نک الموغ اسی
بندی شیمدن صکره امت جون بکم کوملك اشی
بادشاهه بی غرض اعلام ایلد یوقا برکشی
سن تحملکر میسر ایله یارب مدد
باشا اغا نه یا بسون ویومد کجه یوق نظر
امته شفقت ایدنلر جمله منصب سن کوزر
ندرت اوزره منصب اولوب المز ایسه ازر
سن تحملکر

سن تحملکر میسر ایله یارب مدد
نفسنی شوم استر دیه دیه هوی اوزره کلام
حق رضاسی بونده دیین کیشیلر جمله ملام
لاابالی ولدی دشوة سیما امرد غلام
سن تحملکر میسر ایله یارب مدد
حق بودر ارباب منصب منصبنده خوف ایده
حاکم جابر یوزنده هر نه اولورسه ایده
حمد اول الله بقا یوق جمله سینی یوده
سن تحملکر میسر ایله یارب مدد
قاضینک عرضی کلور تصدیق ایدرلر جمله سن
اوندرلر اهتمامی یوقلمزلر جمله سن
کوستره دیتم بولادم کامینک باش جمله سن
سن تحملکر میسر ایله یارب مدد

ایکی شاکی وارسه شرعه یوقلرانده انتساب
علتی مقصود وار دُر ایده جکدر اکتساب
صبر و فکر ایشون او وقتی اوله جق یوم حساب
سن تحملکلر میسر ایله یا رب مدد

منتسب شاکی النده کوم ولورسه تذکره
هیچ توقف ایتمیه اول قاپولردن تیز کیره
کوندن کیره مین کیره جزا سن هب کوره
سن تحملکلر میسر ایله یا رب مدد

سیما اوله ایچنده سیم و زردن یک نشان
کوتورن غمسز کیرر ایتمز حصولنده کمان
هیچ طوتیلماز بی کس اولان ایلسه یوز بیک امان
سن تحملکلر میسر ایله یا رب مدد

امر معروف ایده نی مدح ایدر الله عظیم

ضدینی

ضدینی ایدن منافق دیدی والله العظیم
شیمدی اولورلر حق دیانه اول قدر غایظ کظیم
سن تحملکلر میسر ایله یا رب مدد

هر کسی اخذ ایتدی خیرت مقتضیسی سوء حال
عون ایدر خلاقی عالمه دفع اوله جق می وبال
بی سبب عون اولمز اولدقچه یرده حب مال
سن تحملکلر میسر ایله یا رب مدد

اسکی دنیا کرچه اما جمله قلبلرده جدید
سن ندن بلدک دینورسه طالبی غیر عدید
دیمدیمی حتمی جون حق کلامنده شدید
سن تحملکلر میسر ایله یا رب مدد

قومدی بر درد بر محجون حق رسولی بی علاج
بن بابان ایدم بحردن قطره لطف ایت کله تاج

شمدی دنیا الندی دور کسوه سبحه دال تاخ
سن تحمللو میسر ایله یا رب مدد

انتشار ظلمه باعث الموت اولدی آه واه
ویومک الموت جونکه وار در ایشیدلمز اولدی آه
آه مظلوم یوده قالماز دفعه سعی ایت پادشاه
سن تحمللو میسر ایله یا رب مدد

بونلره داعی اولاجق نزعده عالم ولی
فهما یدن غایتده چوق شویلمکه وار ماز دلی
علتی هر قا بولورده بولنور بک چوق دلی
سن تحمللو میسر ایله یا رب مدد

سیدی حقه نیاز ایت قالقدی خلقدن خوف نار
باعث نادی بلنلر بزدن اولورسه صونار
بلر ایکن اخذ ایدنلر بلمیندن چوق یناد
سن تحملل

سن تحمللو میسر ایله یا رب مدد

سکزشی سمی قاتلدر سکزی داخی اکا تریاق
تعلم بابنه کیرتا بولاسن حقدن احسانی
کلام مال دنیا عمر عصیان کیجه کوندز
بتون یل ملک دنیا خود غرور جاکلدی انسانی
بو مذکورات ایچون تریاق سکزدر ضبطه سعی ایله
عمر جوهردر فوت ایلمه ترک ایله طغیانی
کلام ذکر مولی عمر طاعت توبه عصیانه
کیجه کوندز نمازه سعی ایدوب ترک اتمه فرمانی
ذکولی ماله دنیایه زهد ملکه عدا لتدر
بتون یل سیئی تریاق شهور ایچنده سلطانی

اهل سنت عد ایدوب دیدیلر اوصاف خدا
بلمه‌سی فرضدر یکرمی اولمق اوزره دردادا

وحدت و علم بصر سمع ارادتله کلام
حی حیات ایله علیم هم ایلر ندا

حقدر امنا دیرز یوق ذات پاکینه ندا
اوله مخلوقه مخالف هم بنفسه قیام

ابدیسن دربقا صوکسن قدم یوقدر صدا
سویلیجی قدرتله داخی هر شیئه قدیر

ضبط ایدوب ایلدرنه سنکدی جانم فدا

اولسه بر عالم کماله اولسه عامل علم ایله
اوله دنیاده بو خلقدن دورت شیئه مبتلا

اصدقا

اصدقا لوم ایدر اعداسی شماتت ایلیه
حاسد ایلرسه حسد موش طعن جاهلانه بلا

ناقلی بو بر عتک سیدی علی قاریدر
غایته ایرمش کمالی نور ایله قلبی جلا

انس جن ایله شیاطین ایله پاکینه ملک
اون بیلک اتدی آنی حضرت خلاق فلک

طقوزی جنس ملائک باقیسی دخی اون
طقوزی بینه شیاطین دخی باقیسی اون

بینه جن طقوزی ای دل قلدی انسانی جدا
یوز یکرمی بش ایدوب ایلدی شرای خدا

یوزی هند و اون ایکیسی رومه انک
التیسی شرقه براوغری التیسی غربه انک

بولورلك مسكنني جمله خدا ايلدي ثنا
حكمندن صورماز بر كسني كيم دفع اوله زاد
اول قلان بري دخي تيمش وجه بلدي انك
ناجيه بري صوكي اهل بدع قلدي انك
حفظ ايده اول فرقك شري شرورندن الله
هيچ او مؤمنده ظهور ايده بو در سيئه

تمت
م م

اره مين دردنه درماني بي درمان كيدر
بلميلر نفسني حيوان كلور حيوان كيدر

ملائكه دن مقرب اولدي آدم كه انندكي نوري فخر عالم
ايكنجي شيثه بخش اولدي رسالت اني تصديق ايدن بولدي سعادت
نبوتله اولوب ثالث چون ادريس حسد نارينه يانديغجه ابليس

سفينه ايله ويروب نوحه سلامت خدا غرق ايلدي قومك او ساعت
خضر نوش ايلدي آب حياتي ياشر او صوره دك كورمز مماتي
بولوب صالح اودم ناقه ايله شهرت كوروب اول قوم شومي الموزدي عبرت
نبي ذا الكفل اولوب حكمتده لقمان خبر ويردي اني آيات قرآن
خليلم ديدي ابراهيمه معبود كلستان اولدي اكا نار نمرود
اولوب رؤياده ابراهيمه فرمان سماعيل ايدي جانن حقه قربان
سعادتله كلوب دنيايه اسحق نبيلر دفترينه اولدي الحاق
يتردي يوسفي يعقوب كنعان بر او باپنی ديدي بو بيت الاحزان
ملك سيما كلوب يوسف بشردن كوزل ايدي دخي شمس و قمردن
كليم الله ايدي موسى بن عمران يد بيضا عصاسي اولدي ثعبان
نلر چكدي قرنداشيله هرون هلاك اولنجه فرعونيله قارون
نصيحت ايتدوكي ايچون شيخ و شابه خطيب الانبيا ديرلر شعيبه
نبي در اليسع هم دخي الياس كه بونلردن فرار ايلردي وسواس

عزیرک روحنی قبض ایتدی ستار کجوب یوز ییل انی خلق ایتدی تکر

خلافت کاملدی داود اولدی مسرور سلیمان سلطنتله اولدی مشهور

اذ نسز قومنی یونس برقمق سبب اولدی بالق قرننده یاتمق

بچلدی سر بسر جون ذکریا شهادتله مکرم اولدی یحیی

مسیحا روح عیسی ابن مریم اولوردی مرده احیا ایتسه یردم

اوشاه انبیا صاحب شریعت جمالی نوریدر شمس حقیقت

اولنجه هجرته فرمان باری رسولک بوبکر در یار غاری

عمرله اربعین اولدقده اتمام اوردمه اشکاره اولدی اسلام

خلافت خلعتن جون کیدی عثمان زماننده انک جمع اولدی قرآن

علیدر شهسوار میر میدان قفاداری بیامبر شیر یزدان

حسن ایله حسین ایکی برادر کمالات فضیلتده برابر

اولوب پیغمبران قرآنده بتین که ذکر اولدی فقط ثمان عشرین

اولوب پیغمبران سوقی شفیعک خدا اولسون نگهبانک معینک

الحمد لله علی الاتمام والصلوة والسلام علی محمد سید الانام

هوایه دوشدون ای کوکل مجلس تقوایه

کل مسکین کوزن آج غافل اولمه یر دخی

دنیایه کل مسکین